

PÕLLUMAJANDUSAMET

Taimkaitse valdkonna arengud

Maris Raudsepp, Eva Lind
Põllumajandusamet
Taimkaitse ja väetiste osakond
28-29.01.2019

Millest täna juttu tuleb?

- Toimeainete arengusuunad
- Taimkaitsevahendite hindamine ja register
- Muudatused registris
- Glüfosaatide hetkeseis
- Insektitsiidide kasutuspiirangud
- Veeseadusest tulenevad piirangud
- Tühjad pakendid ja käitlemine
- Kokkuvõte 2019. aasta kontrollihooajast

Toimeainete arengusuunad

- Vanade toimeainete keelustamine: tiraam, dimetoaat, tiaklopriid, dikvaat
- Karmistuvad regulatsioonid/andmenõuded
- Aina enam on probleeme ökotoksikoloogia ning toimeaine keskkonnas leviku osas
- Vähem uusi toimeaineid/tooteid
- Rõhk madala riskiastmega toimeainetel, biopreparaatidel
- Andmekaitse alt vabanevad toimeained (geneerilised) -> analoogtoodete aina laienev valik: 26 tebukonasooli, 18 asoksüstrobiini sisaldavat toodet

Taimekaitsevahend saab Eestis turule loa alusel

- Loa saamiseks esitab taotleja taotluse ja EÜ määruses nr 1107/2009 sätestatud nõutavad dokumendid ning tasub riigilõivu.
- Enne kui Põllumajandusametis tehakse otsus, kas taimekaitsevahend saab turule või mitte, viiakse läbi riskihindamine tagamaks, et niisuguse toote kasutamine ei kahjusta inimeste tervist, loomade tervist ega keskkonda.

Lihtsustatud korras turule lubamine

- Võimalus vastastikuseks tunnustamiseks
- Juba turule lubatud tkv kasutusala laiendamine vähe levinud või väikese kasvupinnaga kultuuridele
- Pöördu Põllumajandusametisse või põllumajandustootjate ja -liitude poole

Taimekaitsevahendite register

- Informatsioon on esitatud lühidalt ja kokkuvõtvalt
- Registris kajastatakse ka registrist kustutatud tooted, mille ajapikendus veel kehtib
- Järgi infolehtede ajapikendusi
- Loe lisatud märkuseid

Toimeainete hetkeseis Euroopa Liidus ning muudatused Eesti registris

- **Desikant dikvaat** on keelustatud -> Kasutamine lubatud kuni 4. veebruar 2020.
- Insektitsiid dimetoaat on keelustatud -> registrist kustutatud **Danadim 40 EC ja Perfekthion Top**. Kasutamine lubatud kuni 30. juuni 2020.
- Registrist kustutatud fungitsiid klorotaloniil - >**Amistar Opti, PROCEED**. Kasutamine lubatud kuni 20. mai 2020.

Toimeainete hetkeseis Euroopa Liidus ning muudatused Eesti registris

- Desmedifaam on keelustatud -> **Betanal Expert** kasutamine lubatud kuni 1. juuli 2020.
- Lõppes **Salsa** loa kehtivus -> turustamine kuni 6. märts 2020, kasutamine kuni 6. märts 2021
- Tiaklopriidi on keelustatud-> registrist kustutatakse **Biscaya ja Proteus OD** kasutamine lubatud kuni 3. november 2020

Toimeainete hetkeseis Euroopa Liidus ning muudatused Eesti registris

- Firma soovil alfa-tsüpermetriini lubade tagasivõtmine -> **Fastac 50** kustutatakse registrist 1. augustil 2020 -> kasutamine 2021

Hetkel töös olevad taotlused:

- Kartuli desikant **Spotlight Plus** (karfentrasoon-etüül)
- Rapsi puhtimispreparaat **Buteo Start** (flupüradifuroon)

Glüfosaat

- Heakskiit kehtib kuni 15.12.2022
- Tooted hetkel ümberhindamisel
- 01.01.2020 kustutati registrist 7 glüfosaati sisaldavat toodet (ümberhindamiseks ei esitatud vajalikke uuringuid)
- Toimeainet hindavad 4 liikmesriiki:
Prantsusmaa, Ungari, Holland, Rootsi

Insektitsiidide kasutuspiirangud

- Päeval ajal võib pritsida **deltametriini, lambda-tsühalotriini ja tiaklopriidi** sisaldavate toodetega. See tähendab, et taimekaitsevahendeid Decis Mega, Decis Forte, Kaiso 50 EG, Karate Zeon ning Proteus OD **võib kasutada päeval ajal** juhul, kui mesilased ega teised tolmeldajad ei lendle.
- Jätkuvalt on päeval ajal lubatud kasutada tooteid Mavrik, Evure, NeemAzal-T/S ja Biscaya.
- Kõiki teisi insektitsiide võib pritsida ainult ajavahemikus 22:00-05:00.

Veeseadusest tulenevad piirangud

- Veekaitsevööndis on keelatud taimekaitsevahendit pritsida
- Veekaitsevööndi ulatus veekaitsevööndi arvestamise lähtejoonest on:
 - 1) Läänemerel, Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel ning Võrtsjärvel – **20 meetrit**;
 - 2) teistel järvedel, jõgedel, ojadel, allikatel, kanalitel, peakraavidel ja maaparandussüsteemide avatud eesvooludel valgala üle 10 km² – **10 meetrit**
 - 3) peakraavidel ja maaparandussüsteemide avatud eesvooludel valgala alla 10 km² – **1 meeter**.

Täiendavad kasutuspiirangud

- Spe3 Veeorganismide/mittesihtmärktaimede/ mittesihtlüljalgsete/- putukate kaitsmiseks pidada kinni mittepritsitavast **puhvervööndist** (määratleda kaugus) põllumajanduses mittekasutatavast maast/ pinnaveekogudest.
- PMA koduleht -> taimekaitse -> register -> Eestis turule lubatud taimekaitsevahendid, millele on seatud kasutuspiirangud

Kui pakendi märgistusel on märgitud suurem puhvertsoon kui Veeseadusega kehtestatud, tuleb järgida märgistusel toodud puhvertsooni laiust.

Tühja pakendi käitlemine

- Enne- kohustus kokku koguda ning üle anda ohtlike jäätmete käitlejale.
- Nüüd- tühi pakend on tavajäade (loputatud puhta veega vähemalt kolm korda). Tühjad pakendid koguda kokku ja tagastada turustajale või viia pakendikäitlejatele. Taara korduskasutamine on keelatud.

Foto: Kaisa Vahtmäe

Taimekaitse kontrollid 2019

Kokku 1103 kontrollitoimingut, millest:

- taimekaitsevahendi turustamise kontrolle 158
- taimekaitsevahendi kasutamise kontrolle 423
- PRIA-le nõuetele vastavuse kontrolle 161
- taimekaitseseadmete kontrolle 186
- seiresõite 62
- taimseid proove 175, proove taimekaitsevahendist 3

Sh rikkumisega lõpetati kontroll 93 korral

Lisaks 72 taimekaitsevahendite müügi ja reklaamiga seotud veebilehe kontrolli, millest 17 juhul esines nõuetele mittevastavusi

Taimekaitse kontroll 2019

Peamised probleemid:

- õitsvate taimede, suure tuulega pritsimine
- veekaitsevööndis pritsimine, puhvertsoonist mitte kinni pidamine
- tunnistuse, isikukaitsevahendite puudumine
- mittelubatud kasutusala, puudulik arvestuse pidamine
- turule mittelubatud vahendi kasutamine
- integreeritud taimekaitse nõuetega mittearvestamine
- hoiukoha nõuete rikkumine
- taimekaitseseadme tehniline kontroll teostamata
- turustuskoht registrisse kandmata

Taimkaitse kontroll 2019

Kaebusi 61, probleemiks:

- suur tuul
- päeval pritsimine
- naaber pritsib midagi
- mesilaste hukkumine
- glüfosaadi kasutamise kahtlus

Rikkumisega lõpetatud ca ¼ kaebustest. Edaspidi rohkem teavitustööd, et vähendada põhjendamatu kaebusi, mis tingitud kaebaja teadmatusest.

Taimkaitse kontroll 2019

- 5 mesilastega seotud juhtumit
- Ühelgi juhul ei olnud tegemist mesilaste ulatusliku hukkumisega
- Teated laekusid hobimesinikelt
- PMA, VTA, EPKK ja mesindusorganisatsioonide ühine järelendus:
Taimkaitse tõttu ei hukkunud 2019. aastal teadaolevalt ühtegi mesilasperet.
- Teadlikkust tuleb tõsta parasiiditõrjevahendite õigel kasutamisel mesilas ja sipelgatõrjevahendite kasutamisel koduaias

PÕLLUMAJANDUSAMET

Tänan!

Maris.Raudsepp@pma.agri.ee
Eva.Lind@pma.agri.ee